Algorytmiczne i kombinatoryczne problemy związane ze zliczaniem powtórzeń w słowach

autoreferat rozprawy doktorskiej

Jakub Radoszewski
Wydział Matematyki, Informatyki i Mechaniki, Uniwersytet Warszawski

Powtórzenia w słowach stanowią jedno z fundamentalnych zagadnień w kombinatoryce tekstów. Prace prekursora tej dziedziny, A. Thuego [42], pochodzą z początków ubiegłego wieku. Problematyka powtórzeń w słowach pojawia się w różnych dziedzinach matematyki i informatyki, w szczególności w algorytmach wyszukiwania wzorca w tekście, teorii automatów, teorii języków formalnych, metodach kompresji tekstów, biologii obliczeniowej itd., patrz też [2, 15, 33]. Bardziej szczegółowy opis zastosowań można znaleźć np. w pracy przeglądowej [8].

Najważniejszymi typami powtórzeń w słowach są kwadraty, wyższe potęgi oraz maksymalne powtórzenia. Analizę powtórzeń prowadzi się m.in. w kontekście kombinatorycznym – wyznaczanie oszacowań na maksymalną liczbę powtórzeń danego typu w słowie zadanej długości – oraz w kontekście algorytmicznym – projektowanie algorytmów służących do efektywnego wyszukiwania podsłów odpowiadających poszczególnym typom powtórzeń. Niniejsza rozprawa stanowi przyczynek do tej dziedziny.

Szczególny nacisk kładziemy na analizę struktury powtórzeń silnie okresowych: podsłów będących wyższymi potęgami oraz maksymalnych powtórzeń sześciennych. Uzyskujemy łatwiejsze i dokładniejsze oszacowania niż w przypadku powtórzeń o długich okresach. Otrzymane narzędzia pozwalają odkryć nowe własności ogólnych maksymalnych powtórzeń. Wskazujemy także nowe zastosowania algorytmiczne maksymalnych powtórzeń.

Definicje

Rozważamy słowa będące skończonymi ciągami symboli należących do skończonego zbioru zwanego alfabetem. Dla danego słowa $u = u_1 u_2 \dots u_n$, przez $u[i\,..\,j]$ oznaczamy podsłowo równe $u_i \dots u_j$ (w szczególności $u[i] = u[i\,..\,i]$). Podsłowa typu $u[1\,..\,i]$ nazywamy prefiksami słowa u, a podsłowa typu $u[i\,..\,n]$ – sufiksami słowa u.

Potęgą słowa w o wykładniku k, dla $k \geqslant 0$ całkowitego, nazywamy słowo $u = w^k$, czyli $u = ww \dots w$ (k-krotne sklejenie). *Kwadratem* nazywamy drugą potęgę (niepustego) słowa, podobnie *sześcianem* nazywamy trzecią potęgę (niepustego) słowa. Dla danego słowa u, przez $\mathsf{squares}(u)$ oznaczamy liczbę różnych kwadratów będących podsłowami słowa u, analogicznie przez $\mathsf{cubes}(u)$ oznaczamy liczbę różnych sześcianów w słowie u. Przez $\mathsf{squares}(n)$ oraz $\mathsf{cubes}(n)$ oznaczamy maksymalną wartość funkcji $\mathsf{squares}(u)$ i $\mathsf{cubes}(u)$ po wszystkich słowach u długości n. Przykładowo, $\mathsf{squares}(10) = 6$, a słowem realizującym to maksimum jest np. aababbabba, które zawiera sześć różnych kwadratów: aa, bb, abab, abbabb, babbab i bbabba (należy podkreślić, że kwadrat bb jest liczony tylko raz). Podobnie, zachodzi $\mathsf{cubes}(10) = 3$, czemu odpowiada przykładowe słowo aaaabababa zawierające następujące sześciany: aaa, ababab i bababa.

Powiemy, że liczba p jest (najkrótszym) *okresem* słowa $u = u_1u_2 \dots u_n$, jeżeli p jest najmniejszą liczbą całkowitą dodatnią spełniającą $u_i = u_{i+p}$ dla każdego $1 \leqslant i \leqslant n - p$. *Maksymalnym powtórzeniem* (ang. *run*) w słowie u nazywamy przedział $[i, j]$, taki że okres p podsłowa $u[i \mathinner{.\,.} j]$ mieści się co najmniej dwukrotnie w tym podsłowie (tj. zachodzi warunek $2p \leqslant j - i + 1$), a ponadto przedział $[i, j]$ wyznacza maksymalne podsłowo o okresie p, tzn. $u[i - 1] \neq u[i + p - 1]$ oraz $u[j - p + 1] \neq u[j + 1]$, jeśli w ogóle litery $u[i - 1]$ i $u[j + 1]$ istnieją. *Wykładnikiem* maksymalnego powtórzenia nazywamy ułamek $(j - i + 1)/p$. Maksymalne powtórzenie o wykładniku nie mniejszym niż 3 nazywamy *maksymalnym powtórzeniem sześciennym*. Przykładowo, jednym z maksymalnych powtórzeń w słowie baabaababaababaababab jest abaababaababaababa o okresie 5 i wykładniku $3\frac{3}{5}$; jest to maksymalne powtórzenie sześcienne.

Przez $\mathsf{runs}(u)$ i $\mathsf{cubic\text{-}runs}(u)$ oznaczamy liczbę maksymalnych powtórzeń i, odpowiednio, liczbę maksymalnych powtórzeń sześciennych w słowie u. Definiujemy też funkcje $\mathsf{exp\text{-}runs}(u)$ i $\mathsf{exp\text{-}cubic\text{-}runs}(u)$ jako sumę wykładników maksymalnych powtórzeń oraz maksymalnych powtórzeń sześciennych w u. Dla n będącego dodatnią liczbą całkowitą, przez $\mathsf{runs}(n)$, $\mathsf{cubic\text{-}runs}(n)$, $\mathsf{exp\text{-}runs}(n)$ oraz $\mathsf{exp\text{-}cubic\text{-}runs}(n)$ oznaczamy maksimum z odpowiedniej funkcji po wszystkich słowach długości n. Mamy, na przykład, $\mathsf{runs}(10) = 6$, a jednym ze słów dających taką liczbę maksymalnych powtórzeń jest aababaabab: są to, mianowicie, aa (występujące dwukrotnie), ababa, abab, abaaba i całe słowo aababaabab. To samo słowo akurat realizuje maksimum $\mathsf{exp\text{-}runs}(10) = 12{,}5$, ale w ogólnym przypadku taka zbieżność nie musi zachodzić.

Wyniki rozprawy na tle dziedziny

Najważniejsze znane oszacowania dotyczące potęg, przedstawione w pracy [20], są związane z funkcją $\mathsf{squares}(n)$: $n - o(n) \leqslant \mathsf{squares}(n) \leqslant 2n$. Od tego czasu (13 lat) wielokrotnie podejmowano próby zmniejszenia luki pomiędzy ograniczeniem dolnym a górnym, patrz np. [17, 19], ale jedynym faktycznym usprawnieniem, jakie udało się osiągnąć, było oszacowanie $\mathsf{squares}(n) \leqslant 2n - \Theta(\log n)$ zawarte w pracy [26]. Wyniki eksperymentalne sugerują, że $\mathsf{squares}(n) < n$. Dokładne oszacowania udało się uzyskać w przypadku słów Fibonacciego (zdefiniowanych rekurencyjnie jako: $F_0 = \mathsf{a}$, $F_1 = \mathsf{ab}$, $F_n = F_{n-1}F_{n-2}$ dla $n \geqslant 2$), patrz [21, 27], oraz ogólniejszych słów Sturma, patrz [16, 35, 36].

W tej rozprawie przedstawiamy dowody następujących oszacowań dla podobnie zdefiniowanej funkcji $\mathsf{cubes}(n)$:

$$0{,}5\,n - 2\sqrt{n} \leqslant \mathsf{cubes}(n) \leqslant 0{,}8\,n.$$

W ten sposób osiągamy ponadtrzykrotnie mniejszą lukę między ograniczeniami niż w przypadku funkcji $\mathsf{squares}(n)$. Dowód dolnego ograniczenia polega na analizie wystąpień sześcianów w pewnej nieskończonej sekwencji słów binarnych. Natomiast górne ograniczenie wynika z analizy własności okresowych skrajnie prawych wystąpień sześcianów w słowie. Wyniki dotyczące sześcianów zostały przedstawione w **rozdziale 3** rozprawy.

W zakresie kombinatoryki maksymalnych powtórzeń w słowach kluczowym faktem jest to, że $\mathsf{runs}(n) = O(n)$. Ten wynik pochodzi z prac [28, 29], w których pokazano jedynie taką zależność asymptotyczną, natomiast nie udało się wskazać żadnego konkretnego współczynnika w tej zależności. W wyniku prac szeregu autorów, patrz [6, 7, 9, 23, 24, 32, 37, 38, 40, 41], udało się uzyskać dużo dokładniejsze ograniczenia związane z tą funkcją: $0{,}944575712\,n \leqslant \mathsf{runs}(n) \leqslant 1{,}029\,n$. Trzeba w tym miejscu nadmienić, że wszystkie dowody faktu liniowego rzędu funkcji $\mathsf{runs}(n)$ są stosunkowo skomplikowane i wymagają rozpatrzenia licznych przypadków. Znów, eksperymenty numeryczne sugerują hipotezę, że $\mathsf{runs}(n) < n$ (patrz [28, 29]). Podobnie jak w przypadku kwadratów, także tutaj były możliwe dokładne oszacowania w przypadku klasycznych rodzin słów Fibonacciego [27, 28, 29, 39] i Sturma [1, 22, 35].

Silniejszą własnością kombinatoryczną maksymalnych powtórzeń w słowach jest fakt, że $\mathsf{exp\text{-}runs}(n) = O(n)$, po raz pierwszy udowodniony w pracach [28, 29]. W przypadku tej funkcji dotychczas jedynym konkretnym oszacowaniem było ograniczenie górne $5{,}6\,n$ pochodzące z pracy [7]. W tej samej pracy znajdowała się, poparta analizą komputerową, hipoteza, że $\mathsf{exp\text{-}runs}(n) \leqslant 2{,}9\,n$, natomiast znaną hipotezą, pochodzącą jeszcze z przełomu XX i XXI wieku, było, że $\mathsf{exp\text{-}runs}(n) < 2n$ (patrz [29, 30]).

W **rozdziale 4** rozprawy przeprowadzamy analizę kombinatoryczną maksymalnych powtórzeń sześciennych. W jej wyniku udaje nam się uzyskać następujące oszacowania:

$$0{,}41\,n < \mathsf{cubic\text{-}runs}(n) < 0{,}5\,n.$$

Dowód górnego ograniczenia, a zatem faktu, że $\mathsf{cubic\text{-}runs}(n) = O(n)$, wykorzystuje jedynie podstawowe własności kombinatoryczne słów Lyndona (czyli minimalnych lub maksymalnych leksykograficznie słów pierwotnych) i jest stosunkowo krótki. Z kolei dolne ograniczenie zostało skonstruowane z użyciem odpowiednio zmodyfikowanych słów Fibonacciego. Przy tym dla standardowych słów Fibonacciego otrzymaliśmy oszacowanie $\mathsf{cubic\text{-}runs}(F_n) \approx 0{,}2361\,n$, a wspomniana modyfikacja tych słów została wyznaczona metodami heurystycznymi bazującymi na algorytmach genetycznych. Dodatkowo, w przypadku słów binarnych pokazujemy lepsze górne ograniczenie $0{,}48\,n$.

Korzystając z narzędzi opartych na własnościach słów Lyndona, w **rozdziale 5** poprawiamy dotychczas znane oszacowania na funkcję $\mathsf{exp\text{-}runs}(n)$, otrzymując:

$$2{,}035\,n < \mathsf{exp\text{-}runs}(n) < 4{,}1\,n.$$

W szczególności, obalamy hipotezę Kolpakova i Kucherova [29, 30], zgodnie z którą miało zachodzić $\mathsf{exp\text{-}runs}(n) < 2n$. Wskazujemy mianowicie rodzinę słów binarnych, również wygenerowaną metodami heurystycznymi, w której suma wykładników maksymalnych powtórzeń przekracza $2{,}035\,n$. Uzyskujemy także lepsze ograniczenie $\mathsf{exp\text{-}cubic\text{-}runs}(n) < 2{,}5\,n$.

Znana jest cała gama algorytmów zliczania i wyznaczania powtórzeń w słowach. Liniową złożoność czasową mają algorytmy sprawdzania, czy słowo zawiera jakikolwiek kwadrat, pochodzące z klasycznych już prac [5, 34] oraz względnie nowej pracy [4] rozwiązującej ten problem w wersji *on-line*, znajdowania wszystkich kwadratów w słowie [25], a także wyznaczania wszystkich maksymalnych powtórzeń w słowie [28, 29, 30]. Niestety, liniowe wyznaczanie kwadratów w słowie wymagało dotychczas (algorytm z pracy [25]) bardzo skomplikowanych analiz, a ponadto wykorzystywało drzewa sufiksowe, które są obarczone dużą stałą czasową i pamięciową. Natomiast znane są bardziej praktyczne niż w [28, 29, 30] algorytmy wyznaczające wszystkie maksymalne powtórzenia, w szczególności, używające tablic sufiksowych zamiast drzew sufiksowych, patrz praca [3].

W **rozdziale 6** wskazujemy związki między obydwoma wymienionymi problemami, dzięki którym uzyskujemy liniowy algorytm wyznaczania wszystkich kwadratów w słowie i, ogólniej, dowolnych potęg o ustalonym wykładniku, na podstawie maksymalnych powtórzeń w słowie. Oprócz prostoty, przewagą naszego algorytmu nad tym przedstawionym w pracy [25] jest wykorzystanie spośród tekstowych struktur danych jedynie tablic sufiksowych. Używając tego samego podejścia, otrzymujemy zwarty wzór na liczbę wszystkich wystąpień potęg w słowie, jako funkcję maksymalnych powtórzeń.

Mimo że zbiór maksymalnych powtórzeń stanowi wygodną, liniową reprezentację wszystkich powtórzeń w słowie, dotychczas znanych było bardzo niewiele wyników wykorzystujących ten fakt (najprostsze z nich, dotyczące wystąpień potęg, zajmują zaledwie stronę w pracach [28, 29]). Z tego względu przedstawiamy jeszcze jedno zastosowanie tego wyniku: liniowy algorytm wyznaczania wszystkich okresów lokalnych w słowie. *Okresem lokalnym* na pozycji i w słowie u nazywamy długość okresu najkrótszego kwadratu wyśrodkowanego na pozycji i. Przy tym mówimy, że kwadrat ww jest wyśrodkowany na pozycji i słowa u, jeśli dla $x = u[1\mathinner{.\,.} i]$ oraz $y = u[i+1\mathinner{.\,.} n]$ zachodzą dwa warunki: (a) w jest sufiksem słowa x lub x jest sufiksem słowa w; (b) w jest prefiksem słowa y lub y jest prefiksem słowa w.

Okresy lokalne mają związek z tzw. faktoryzacją krytyczną słowa, więcej na ten temat można przeczytać np. w książce [15]. Wcześniej znany był liniowy algorytm wyznaczania wszystkich okresów lokalnych [18], w którym zastosowano wiele różnych technik algorytmicznych z nietrywialnymi modyfikacjami. Liniowy algorytm przedstawiony w tej rozprawie wykorzystuje, oprócz maksymalnych powtórzeń, liniowe rozwiązanie klasycznego problemu zarysu wieżowców na Manhattanie oraz dobrze znaną w algorytmice tekstów funkcję prefiksową z algorytmu Knutha-Morrisa-Pratta.

Podsumowanie

W rozprawie przedstawiamy nowe wyniki kombinatoryczne i algorytmiczne dotyczące powtórzeń w słowach. Koncentrujemy się na strukturze powtórzeń silnie okresowych (sześcianów i maksymalnych powtórzeń sześciennych), dla których ustanawiamy dokładniejsze oszacowania niż w przypadku powtórzeń o długich okresach. Na tej podstawie udaje nam się polepszyć dotychczas znane ograniczenia na maksymalną sumę wykładników maksymalnych powtórzeń w słowie. Przedstawiamy także nowe liniowe algorytmy: zliczania kwadratów i wyższych potęg, znajdowania wszystkich potęg i wyznaczania okresów lokalnych w słowie, w których kluczową rolę odgrywa struktura maksymalnych powtórzeń w słowie. Przedstawione wyniki zostały wcześniej opublikowane w pracach [10, 11, 12, 13, 14, 31].

Literatura

[1] P. Baturo, M. Piatkowski, and W. Rytter. The number of runs in Sturmian words. In O. H. Ibarra and B. Ravikumar, editors, *CIAA*, volume 5148 of *Lecture Notes in Computer Science*, pages 252–261. Springer, 2008.

[2] J. Berstel and J. Karhumäki. Combinatorics on words: a tutorial. *Bulletin of the EATCS*, 79:178–228, 2003.

[3] G. Chen, S. J. Puglisi, and W. F. Smyth. Fast and practical algorithms for computing all the runs in a string. In B. Ma and K. Zhang, editors, *CPM*, volume 4580 of *Lecture Notes in Computer Science*, pages 307–315. Springer, 2007.

[4] G.-H. Chen, J.-J. Hong, and H.-I. Lu. An optimal algorithm for online square detection. In A. Apostolico, M. Crochemore, and K. Park, editors, *CPM*, volume 3537 of *Lecture Notes in Computer Science*, pages 280–287. Springer, 2005.

[5] M. Crochemore. Transducers and repetitions. *Theor. Comput. Sci.*, 45(1):63–86, 1986.

[6] M. Crochemore and L. Ilie. Analysis of maximal repetitions in strings. In L. Kucera and A. Kucera, editors, *MFCS*, volume 4708 of *Lecture Notes in Computer Science*, pages 465–476. Springer, 2007.

[7] M. Crochemore and L. Ilie. Maximal repetitions in strings. *J. Comput. Syst. Sci.*, 74(5):796–807, 2008.

[8] M. Crochemore, L. Ilie, and W. Rytter. Repetitions in strings: Algorithms and combinatorics. *Theor. Comput. Sci.*, 410(50):5227–5235, 2009.

[9] M. Crochemore, L. Ilie, and L. Tinta. Towards a solution to the "runs" conjecture. In P. Ferragina and G. M. Landau, editors, *CPM*, volume 5029 of *Lecture Notes in Computer Science*, pages 290–302. Springer, 2008.

[10] M. Crochemore, C. S. Iliopoulos, M. Kubica, J. Radoszewski, W. Rytter, and T. Walen. Extracting powers and periods in a string from its runs structure. In E. Chávez and S. Lonardi, editors, *SPIRE*, volume 6393 of *Lecture Notes in Computer Science*, pages 258–269. Springer, 2010.

[11] M. Crochemore, C. S. Iliopoulos, M. Kubica, J. Radoszewski, W. Rytter, and T. Walen. On the maximal number of cubic runs in a string. In A. H. Dediu, H. Fernau, and C. Martín-Vide, editors, *LATA*, volume 6031 of *Lecture Notes in Computer Science*, pages 227–238. Springer, 2010.

[12] M. Crochemore, C. S. Iliopoulos, M. Kubica, J. Radoszewski, W. Rytter, and T. Walen. The maximal number of cubic runs in a word. *J. Comput. System Sci.*, 2011, doi: 10.1016/j.jcss.2011.12.005.

[13] M. Crochemore, M. Kubica, J. Radoszewski, W. Rytter, and T. Walen. On the maximal sum of exponents of runs in a string. In C. S. Iliopoulos and W. F. Smyth, editors, *IWOCA*, volume 6460 of *Lecture Notes in Computer Science*, pages 10–19. Springer, 2010.

[14] M. Crochemore, M. Kubica, J. Radoszewski, W. Rytter, and T. Walen. On the maximal sum of exponents of runs in a string. *Journal of Discrete Algorithms*, 2011, doi: 10.1016/j.jda.2011.12.016.

[15] M. Crochemore and W. Rytter. *Jewels of Stringology.* World Scientific, 2003.

[16] D. Damanik and D. Lenz. Powers in Sturmian sequences. *Eur. J. Comb.*, 24(4):377–390, 2003.

[17] A. Deza, F. Franek, and M. Jiang. A *d*-step approach for distinct squares in strings. In R. Giancarlo and G. Manzini, editors, *CPM*, volume 6661 of *Lecture Notes in Computer Science*, pages 77–89. Springer, 2011.

[18] J.-P. Duval, R. Kolpakov, G. Kucherov, T. Lecroq, and A. Lefebvre. Linear-time computation of local periods. *Theor. Comput. Sci.*, 326(1-3):229–240, 2004.

[19] K. Fan, S. J. Puglisi, W. F. Smyth, and A. Turpin. A new periodicity lemma. *SIAM J. Discrete Math.*, 20(3):656–668, 2006.

[20] A. S. Fraenkel and J. Simpson. How many squares can a string contain? *J. of Combinatorial Theory Series A*, 82:112–120, 1998.

[21] A. S. Fraenkel and J. Simpson. The exact number of squares in Fibonacci words. *Theor. Comput. Sci.*, 218(1):95–106, 1999.

[22] F. Franek, A. Karaman, and W. Smyth. Repetitions in Sturmian strings. *Theoretical Computer Science*, 249(2):289 – 303, 2000.

[23] F. Franek and Q. Yang. An asymptotic lower bound for the maximal number of runs in a string. *Int. J. Found. Comput. Sci.*, 19(1):195–203, 2008.

[24] M. Giraud. Not so many runs in strings. In C. Martín-Vide, F. Otto, and H. Fernau, editors, *LATA*, volume 5196 of *Lecture Notes in Computer Science*, pages 232–239. Springer, 2008.

[25] D. Gusfield and J. Stoye. Linear time algorithms for finding and representing all the tandem repeats in a string. *J. Comput. Syst. Sci.*, 69(4):525–546, 2004.

[26] L. Ilie. A note on the number of squares in a word. *Theoretical Computer Science*, 380:373–376, 2007.

[27] C. S. Iliopoulos, D. Moore, and W. F. Smyth. A characterization of the squares in a Fibonacci string. *Theor. Comput. Sci.*, 172(1-2):281–291, 1997.

[28] R. M. Kolpakov and G. Kucherov. Finding maximal repetitions in a word in linear time. In *Proceedings of the 40th Annual Symposium on Foundations of Computer Science*, pages 596–604, 1999.

[29] R. M. Kolpakov and G. Kucherov. On maximal repetitions in words. *Journal of Discrete Algorithms*, 1:159–186, 1999.

[30] R. M. Kolpakov and G. Kucherov. On the sum of exponents of maximal repetitions in a word. *Tech. Report 99-R-034, LORIA*, 1999.

[31] M. Kubica, J. Radoszewski, W. Rytter, and T. Walen. On the maximal number of cubic subwords in a string. In J. Fiala, J. Kratochvíl, and M. Miller, editors, *IWOCA*, volume 5874 of *Lecture Notes in Computer Science*, pages 345–355. Springer, 2009.

[32] K. Kusano, W. Matsubara, A. Ishino, H. Bannai, and A. Shinohara. New lower bounds for the maximum number of runs in a string. *CoRR*, abs/0804.1214, 2008.

[33] M. Lothaire. *Combinatorics on Words*. Addison-Wesley, Reading, MA., U.S.A., 1983.

[34] M. G. Main and R. J. Lorentz. Linear time recognition of squarefree strings. In A. Apostolico and Z. Galil, editors, *Combinatorial Algorithms on Words*, volume F12 of *NATO ASI Series*, pages 271–278. Springer-Verlag, 1985.

[35] M. Piatkowski. *Efficient algorithms related to combinatorial structure of words*. PhD thesis, Faculty of Mathematics and Computer Science, Nicolaus Copernicus University, 2011.

[36] M. Piatkowski and W. Rytter. Asymptotic behaviour of the maximal number of squares in standard Sturmian words. In *Proceedings of the Prague Stringology Conference, PSC*, pages 237–248, 2009.

[37] S. J. Puglisi, J. Simpson, and W. F. Smyth. How many runs can a string contain? *Theor. Comput. Sci.*, 401(1-3):165–171, 2008.

[38] W. Rytter. The number of runs in a string: Improved analysis of the linear upper bound. In B. Durand and W. Thomas, editors, *STACS*, volume 3884 of *Lecture Notes in Computer Science*, pages 184–195. Springer, 2006.

[39] W. Rytter. The structure of subword graphs and suffix trees in Fibonacci words. *Theor. Comput. Sci.*, 363(2):211–223, 2006.

[40] W. Rytter. The number of runs in a string. *Inf. Comput.*, 205(9):1459–1469, 2007.

[41] J. Simpson. Modified Padovan words and the maximum number of runs in a word. *Australasian J. of Comb.*, 46:129–145, 2010.

[42] A. Thue. Uber unendliche Zeichenreihen. *Norske Vid. Selsk. Skr. I Math-Nat.*, 7:1–22, 1906.